

Motion till riksdagen

1989/90:A89

av Stig Bertilsson och Arne Andersson i Ljung

(båda m)

med anledning av prop. 1989/90:76

Regionalpolitik på 90-talet

Regeringen har i proposition 1989/90:76 bl.a. lagt fram förslag till utformning och inriktning av regionala utvecklingsåtgärder. I propositionen sägs att en rättvis fördelning av välståndet mellan olika delar av landet skall främjas, att regionalpolitiken skall bidra till en balanserad befolkningsutveckling och till valfrihet beträffande bosättning, arbete, utbildning m.m. Samtidigt som dessa mål uttalas kan det konstateras att de medel som regeringen vill anvisa inte förmår ge politikens namn dess rätta innehåll. De regionalpolitiska förslagen synes heller ej vara utformade efter verklighetens krav och realiteter. I vissa fall innehåller propositionen ej heller förslag till åtgärder som ger regioner möjligheter att utvecklas på ett positivt sätt.

Socialdemokraterna har under senare år visat att man såväl till namnet som till gagnet fört en lands- och glesbygdsfientlig politik. Exempel härpå är de ständigt höjda bensinskatterna (nu senast dessutom kompletterad med mervärdeskatt på bensin och bensinskatt), otillräckliga resurser till bygande och underhåll av landsbygdsvägar, stelbent och byråkratisk förvärvslagstiftning som skapat stora svårigheter m.m. Vidare har den gångna vinterns diskussion om en ny jordbrukspolitik i spåren av Livsmedelspolitiska Arbetsgruppen (LAG) visat att man från regeringens sida är beredd att sätta de s.k. mellan- och skogsbygderna i en farlig situation när ytterligare åkermark skall tas ur jordbruksproduktion.

Moderata samlingspartiet har i flera landsbygdsinriktade motioner redovisat en alternativ landsbygdsvänlig politik, vilket i sig utgör en förutsättning för att hela Sverige skall leva.

Dalsland – "ett Sverige i miniatyr"

Här skall närmare behandlas förhållandena i Dalsland, landskapet väster om Vänern, som brukar kallas för "ett Sverige i miniatyr". I landskapet finns flera betydande obalansproblem, typiska för svensk glesbygd. Dock finns även betydande utvecklingsmöjligheter och förutsättningar för tillväxt. Framför allt i de norra delarna av landskapet behövs emellertid regionalpolitiska insatser för att hjälpa till i utvecklingsprocessen.

Såväl på regional nivå i Älvsborgs län, vilket Dalsland utgör den nordligare delen av, som hos statsmakterna centralt har Dalsland sedan länge prioriterats i regionalpolitiskt hänseende. Insatser av skilda slag har medverkat till att tusentals arbetstillfällen skapats.

Framför allt är det de norra delarna av landskapet, nämligen kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed och Åmål som haft behov av stödinsatser. Dessa kommuner är också i dag inplacerade i stödområde C. Detta har uppfattats som helt naturligt eftersom de regionala obalanserna inom kommunerna i norra Dalsland är likvärdiga med dem som andra kommuner i stödområdena har. Detta gäller exempelvis i fråga om andel av befolkningen som är över 65 år, i fråga om arbetstillfällen, kommunikationsmöjligheter m.m.

I regeringens proposition sägs att förhållanden som svaga arbetsmarknader, långa avstånd, gles befolkning och låg utbildningsnivå är de viktigaste bedömningsgrunderna för inom vilka geografiska områden de regionalpolitiska insatsbehoven är störst. För norra Dalsland är det i första hand just dessa betingelser som ligger till grund för obalansen. Några avgörande förändringar i jämförelse med andra kommuner inom de nuvarande stödområdena har under senare år ej heller skett. Vissa av de framgångar som landskapet haft, har möjliggjorts tack vare de regionalpolitiska insatserna.

Sett mot denna bakgrund är det förvånande att regeringen i proposition 1989/90:76 vill utesluta norra Dalsland ur stödområdesindelningen. Redan en översiktlig granskning av regeringens förslag visar att Dalsland inte har svagare motiv för regionalpolitiskt stöd än de kommuner som föreslås ingå i det framtida stödområdet. Det är svårförståeligt att skillnader gjorts mellan exempelvis norra Dalsland och en del av de kommuner i Värmlands och Örebro län som föreslås ingå i stödområde även i fortsättningen.

Starka saksål synes vid en jämförelse tala för att kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed och Åmål bör tillföras det i propositionen föreslagna stödområde 2. Om detta icke är möjligt, bör länsstyrelsen i Älvsborgs län ges tillfälle att få disponera regionalpolitiska insatsmöjligheter för norra Dalsland från förslagsvis ett förstärkt länsanslag.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed och Åmål bör ingå i stödområde 2.

Stockholm den 26 mars 1990

Stig Bertilsson (m)

Arne Andersson (m)
i Ljung

